

ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ

Національний університет «Львівська політехніка», Інститут економіки і менеджменту,
кафедра менеджменту і міжнародного підприємництва

Анотація: проведено дослідження основних методів оцінки персоналу, які дають змогу оцінити економічну ефективність соціально-психологічних методів управління та систематизовано відповідно за рівнями застосування

Ключові слова: соціально-психологічні методи управління, оцінювання персоналу, особисті якості працівника, результативність праці, рівень професійної поведінки

В сучасних складних умовах функціонування українських підприємств, які характеризується стресовістю, невизначеністю та нестабільністю, на перший план у системі управління підприємством виступають саме соціально-психологічні методи. Серед основних показників, які визначають ефективність соціально-психологічних методів управління є результативність праці, рівень професійної поведінки та особисті якості працівника [1].

Ряд авторів [5, с. 27; 4] зазначають вагоме місце оцінювання персоналу у системі соціально-психологічного управління. Сьогодні у сфері менеджменту існує велика кількість теоретичних підходів до процесу оцінки персоналу, і щодня вчені в даній області винаходять все нові методи. Перед керівництвом компанії стоїть важливе завдання пошуку найефективнішого методу оцінювання саме для їхньої організації, адже від якості оцінки залежить велика кількість показників: задоволення персоналу їх діяльністю, успішність системи менеджменту, та загальної продуктивності діяльності підприємства. Також важливим завданням постає пошук методів оцінки персоналу, які дадуть змогу в повній мірі оцінити економічну ефективність соціально-психологічних методів управління

Важливо зазначити, що за рівнями застосування виділяють індивідуальні та групові методи оцінювання персоналу [7,с.75]. Також ряд методів можуть використовуватись як для оцінки окремих працівників так і їх груп. Індивідуальні методи за необхідності можна інтегрувати в групову оцінку.

В таблиці 1 найпоширеніші, на нашу думку, на сьогоднішній день методи оцінки персоналу систематизовані за рівнями застосування. Також зазначені основні показники ефективності соціально-психологічних методів управління, які визначають дані методи.

Таблиця 1

Матриця взаємозв'язку методів оцінювання персоналу за рівнями їх застосування та показників ефективності соціально-психологічних методів управління

Метод оцінювання персоналу	Основні показники ефективності		
	рівень професійної поведінки	особисті якості працівника	результативність праці
Індивідуальні			
Анкетування	+	+	
Метод рейтингових поведінкових установок	+		+
Інтерв'ю	+	+	
Описовий метод оцінки	+	+	
Метод оцінки на основі моделей компетентності			+
Тестування	+	+	
Метод 360 градусів	+	+	
Метод незалежних суддів	+	+	

Продовження таблиці 1

Групові			
Ранговий метод			+
Метод ділових ігор	+		
Метод анкет і порівняльних анкет		+	
Індивідуальні та/або групові			
Спостереження	+	+	
Панель			+
Експеримент	+	+	
КРІ (Key Performance Indicators)			+
МВО (Management by Objectives)	+		+
Метод асесмент-центру	+	+	
Аналіз людських ресурсів (HRA)		+	

* Сформовано на основі [2, 3, 6, 8]

Отже, як свідчать дані, наведені в таблиці, перелічені методи оцінювання персоналу на всіх рівнях їх застосування дають змогу оцінити лише окремі соціально-психологічні якості працівників і не дозволяють оцінити їх комплексно. Саме тому, з метою ефективної оцінки соціально-психологічних методів управління, логічним та необхідним є застосування декількох методів оцінки працівників, вдале поєднання яких дасть змогу позитивно вплинути на результативність та продуктивність їх діяльності, а також покращити кінцеві показники ефективності діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Управління персоналом. Підручник.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 468 с
2. Дідур К. М. Сучасні методи оцінки персоналу / К. М. Дідур. // Ефективна економіка. - 2011. - № 11. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_11_20.
3. Інтернет ресурс: Офіційний сайт: «ОК Онлайн сервіс Кадровик» Оцінка персоналу: методи, які повинен знати кожний HR. Режим доступу: [https://k.isu.net.ua/sites/default/files/pdf/ocinka_personalu_metodi_yaki_pov-3-501391.pdf]
4. Крушельницька О.В. Управління персоналом: навчальний посібник / О.В. Крушельницька, Д.П. Мельничук. К.: Кондор, 2003. 296 с
5. Медвідь Н. П. Соціально-психологічні особливості атестації керівників сфери державного управління дис.канд.соц.наук: 19.00.05 / Медвідь Н.П. НУ Львівська політехніка – Львів, 2016 – 264 С
6. Миронова Л.Г. Сучасні методи оцінювання персоналу підприємств / Л.Г. Миронова // Культура народів Причорномор'я. — 2011. — № 214. — С. 46-50
7. Цимбалюк С. О. Оцінювання персоналу : Навч. посіб. / С. О. Цимбалюк, О. М. Білик. — К.: КНЕУ, 2021. — 311
8. Чавичалов І. І. Методи оцінки ефективності управлінського персоналу підприємства / І. І. Чавичалов // Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - № 1. - С. 41-44.

Широн Юлія Олегівна, аспірант кафедри менеджменту та міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка», місто Львів, Yuliia.O.Shyron@lpnu.ua

INDICATORS OF EFFECTIVENESS OF SOCIO-PSYCHOLOGICAL MANAGEMENT METHODS IN PERSONNEL EVALUATION SYSTEM

Abstract: A study has been conducted on the main methods of personnel evaluation that allow assessing the economic effectiveness of socio-psychological management methods, and they have been systematically categorized according to levels of application.

Keywords: socio-psychological management methods, personnel evaluation, employee personal qualities, work performance, level of professional behavior.

Yuliia Shiron, a graduate student at the Department of Management and International Entrepreneurship, Lviv Polytechnic National University, Lviv City. Email: Yuliia.O.Shyron@lpnu.ua.